

Perspectief!

Minimabeleid gemeente Lochem

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1. Inleiding	3
1.1 Leeswijzer	3
1.2 Wat is armoede?	3
1.3 Waar gaat het minimabeleid over?	3
Hoofdstuk 2. Mensen met een laag inkomen in de gemeente Lochem	4
Hoofdstuk 3. Hoe is deze beleidsnota tot stand gekomen?	5
3.1 Analyse	5
3.2 Maatschappelijke partners	5
3.3 De gemeenteraad	5
3.4 In andermans schoenen	5
Hoofdstuk 4. Minimabeleid Perspectief!	6
4.1 Doelstellingen	6
4.2 Uitgangspunten	6
Hoofdstuk 5. Hoe gaan we dat doen?	8
5.1 Voorkomen dat mensen in armoede terechtkomen	8
5.2 Beperken van negatieve effecten van het leven met een laag inkomen	9
5.3 Mensen met een laag inkomen doen naar behoefte en mogelijkheden mee aan de samenleving	11
Hoofdstuk 6. Financieel kader	12
6.1 Regelingen voor mensen met een laag inkomen	12
6.2 Extra middelen voor mensen met een laag inkomen	13

Hoofdstuk 1. Inleiding

Mensen die rond moeten komen van een laag inkomen behoren tot de meest kwetsbare groepen in de samenleving. Doordat ze weinig te besteden hebben liggen schulden op de loer. Ze hebben minder mogelijkheden om mee te doen in de samenleving en hebben vaak te maken met meerdere problemen tegelijk. Bovendien zorgt moeite hebben om rond te komen voor stress en een vernauwde blik. Tegelijkertijd beschikken deze mensen vaak ook over veerkracht en vindingrijkheid en kunnen ze een waardevolle bijdrage leveren aan de samenleving. Minimabeleid Perspectief! gaat over deze mensen.

Perspectief! is de uitkomst van de herijking minimabeleid. De afgelopen tijd hebben we gekeken naar hoe armoede er in de gemeente Lochem uit ziet en hoe ervoor gezorgd kan worden dat het beleid nog beter aansluit op de behoeften van de doelgroep. Het resultaat is een beleidsplan dat zich richt op het voorkomen van armoede, dat een sociaal vangnet biedt aan degenen die dat nodig hebben en dat mensen in staat stelt zoveel mogelijk mee te doen.

1.1 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 wordt uitgelegd wat armoede is en waar het minimabeleid over gaat. Hoofdstuk 2 laat zien hoe de herijking van het minimabeleid verlopen is. In hoofdstuk 3 wordt kort geschetst hoe armoede eruit ziet in de gemeente Lochem. Hoofdstuk 4 vormt de basis van het nieuwe minimabeleid. Hierin worden de doelstellingen en de uitgangspunten van Perspectief! uitgelegd. In hoofdstuk 5 wordt vervolgens toegelicht wat dit in de praktijk betekent. Hoofdstuk 6 tot slot gaat in op de financiën.

1.2 Wat is armoede?

Armoede is een complex verschijnsel. Er worden verschillende definities gebruikt door verschillende organisaties en partijen. De omvang van de groep die in armoede leeft, is afhankelijk van de definitie die wordt gekozen. Duidelijk is dat armoede te maken heeft met een tekort aan financiële middelen. Dat tekort kan te maken hebben met de inkomsten die iemand heeft, maar ook met de uitgaven of lasten. In de eerste plaats zijn dit mensen die een laag inkomen hebben en mensen die te maken hebben met schulden. Door een tekort aan financiële middelen kan iemand niet goed in zijn of haar eigen levensonderhoud voorzien en minder goed mee doen aan de samenleving. Het leidt tot stress en vermindert de mate waarin iemand in staat is om goede keuzes te maken.

Armoede hangt samen met sociale uitsluiting. Het netwerk van mensen die met armoede te maken hebben wordt kleiner doordat er minder geld is om sociale of maatschappelijke activiteiten te ondernemen, maar ook doordat armoede vaak gepaard gaat met schaamte en een vernauwde blik. Dit kan leiden tot eenzaamheid. Het hebben van een klein netwerk betekent echter ook dat er minder mensen zijn om een beroep op te doen in geval van nood. Mensen die in armoede leven beschikken dan ook over minder sociaal kapitaal dan mensen die niet in armoede leven. Tot slot hangt armoede vaak samen met een minder goede gezondheid en met hogere zorgkosten.

Armoede is een subjectief begrip. Mensen met een laag inkomen hoeven zich niet arm te voelen, mensen met een hoger inkomen kunnen zich arm voelen doordat ze niet mee kunnen komen met de mensen om hen heen. De gemeente Lochem spreekt dan ook over mensen met een laag inkomen.

1.3 Waar gaat het minimabeleid over?

Het minimabeleid richt zich op de armoedebestrijding in de gemeente Lochem. Gemeenten mogen geen inkomenspolitiek voeren. Dat is een taak van het Rijk. Gemeenten kunnen echter wel via de bijzondere bijstand en andere regelingen voor mensen met een laag inkomen hun inwoners gericht ondersteunen. Daarnaast heeft de gemeente een rol in de samenwerking met maatschappelijke partners die zich bezighouden met armoedebestrijding. Het minimabeleid gaat specifiek over de

inwoners van de gemeente Lochem die een inkomen van maximaal 130% van het wettelijk sociaal minimum hebben en weinig tot geen vermogen.

Hoofdstuk 2. Mensen met een laag inkomen in de gemeente Lochem

In dit hoofdstuk wordt kort beschreven wie de mensen met een laag inkomen in de gemeente Lochem zijn.

In de zomer van 2016 heeft KWIZ in opdracht van de gemeente Lochem een Armoedemonitor opgesteld. Hierin is inzichtelijk gemaakt wat de kenmerken zijn van huishoudens met een laag inkomen in de gemeente Lochem. Een huishouden viel in deze groep wanneer het inkomen maximaal 130% van het wettelijk sociaal minimum, ook wel het bijstandsniveau genoemd, was en het vermogen van dat huishouden onder de vermogensgrens van de participatiewet was.

De armoede in de gemeente Lochem is laag in vergelijking met de rest van Nederland: 6,7% van de huishoudens heeft een laag inkomen. Het gaat in totaal om een kleine duizend huishoudens. Ook de armoede onder kinderen is lager dan het landelijk gemiddelde: 5,9% van de Lochemse kinderen leeft in een huishouden met een laag inkomen. Dit zijn ongeveer 360 kinderen. Deze kinderen leven in zo'n 200 huishoudens.

De bevolking van de gemeente Lochem is relatief oud. Dit is ook terug te zien in de huishoudens met een laag inkomen. In een derde van deze huishoudens is de oudste bewoner ouder dan 65. De meeste van deze huishoudens hebben doordat de pensioengerechtigde leeftijd is bereikt, geen uitzicht meer op inkomensverbetering. Opvallend is eveneens dat meer dan de helft van de huishoudens met een laag inkomen bestaat uit alleenstaanden. Een kwart bestaat uit meerpersoonshuishoudens zonder kinderen. Van de huishoudens onder de 65 jaar heeft tweederde een bijstandsuitkering. Dit zijn ongeveer 400 huishoudens.

De specifieke cijfers zijn te vinden in de Armoedemonitor van KWIZ.

Hoofdstuk 3. Hoe is deze beleidsnota tot stand gekomen?

In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe minimabeleid Perspectief! tot stand is gekomen.

3.1 Analyse

Het uitgangspunt van de herijking van het minimabeleid is dat het beleid zoveel mogelijk aan moet sluiten op de behoeften van kwetsbare inwoners. Daarom hebben we onderzoeksbureau KWIZ de opdracht gegeven een armoedemonitor en een inkomenseffectrapportage op te stellen. Zij hebben in de armoedemonitor in kaart gebracht hoe de doelgroep van het minimabeleid er in de gemeente Lochem uit ziet en hoe er gebruik wordt gemaakt van de verschillende regelingen voor mensen met een laag inkomen. In de inkomenseffectrapportage heeft KWIZ in kaart gebracht wat de budgettaire uitwerking is van deze regelingen. Beide rapporten zijn als bijlage toegevoegd.

De mensen met een laag inkomen kunnen zelf het beste aangeven of de regelingen aansluiten bij hun behoeften. Daarom hebben we alle huishoudens uit de doelgroep aangeschreven met de vraag of zij een vragenlijst wilden invullen. In deze vragenlijst werd ingegaan op het minimabeleid in het algemeen en op de verschillende regelingen. Meer dan een derde heeft deze vragenlijst ingevuld. De analyse van de 289 reacties is als bijlage toegevoegd.

3.2 Maatschappelijke partners

In Lochem zijn veel verschillende organisaties die zich inzetten voor mensen met een laag inkomen actief. Deze organisaties maken deel uit van het Platform Minimabeleid en komen regelmatig bijeen. Toen de eerste resultaten van de analyse bekend waren zijn deze gedeeld en besproken met het Platform Minimabeleid. Ook is er met hen gesproken over de doelstellingen en de uitwerking van het minimabeleid. Later in het traject is er met het Platform gesproken over de nieuwe doelstellingen en de uitwerking daarvan. Ook is er afzonderlijk gesproken met de ouderenconsulenten van SWL over armoede onder ouderen.

3.3 De gemeenteraad

Er is tweemaal een Technisch Beraad gehouden in het kader van de herijking van het minimabeleid. Hierbij is het zogenaamde PAK-model gevolgd. Tijdens het eerste Technisch Beraad, op 28 november 2016, is ingegaan op het Probleem en zijn de Alternatieven kort besproken. Tijdens het tweede Technisch Beraad zijn de Keuzes besproken. De uitkomsten van het Technisch Beraad zijn verwerkt in dit beleidsplan.

3.4 In andermans schoenen

In aanloop naar het tweede Technisch Beraad omtrent het minimabeleid hebben wethouder Jan Kottelenberg, twee beleidsambtenaren en vier raadsleden een week geleefd van een minimumbudget en een voedselpakket. Tijdens deze week werden zij gekoppeld aan iemand die daadwerkelijk van een laag inkomen moet leven.

Hoofdstuk 4. Minimabeleid Perspectief!

Het minimabeleid Perspectief! is vormgegeven rondom drie doelstellingen. Deze doelstellingen geven in algemene zin richting aan het beleid. Onder dit beleid ligt een aantal uitgangspunten. Deze uitgangspunten worden in dit beleidsstuk verder uitgewerkt.

4.1 Doelstellingen

We zullen het minimabeleid vormgeven rondom drie doelstellingen. Deze doelstellingen geven aan waar het beleid op gericht is.

1. Voorkomen dat mensen in armoede terechtkomen

Armoede heeft veel negatieve gevolgen. In de eerste plaats voor de mensen zelf, maar ook voor de samenleving in zijn geheel. Daarom zetten we extra in op preventie.

2. Beperken van de negatieve effecten van het leven met een laag inkomen

Er is op dit moment een groep van een kleine 1000 huishoudens die al leeft van een laag inkomen en er zullen, ondanks de extra inzet op preventie, ook in de toekomst nieuwe huishoudens in deze situatie terecht komen. De negatieve effecten die het leven van een laag inkomen kan hebben, willen we zoveel mogelijk beperken.

3. Mensen met een laag inkomen doen naar behoefte en mogelijkheden mee aan de samenleving

Het hebben van een laag inkomen maakt het lastiger om mee te doen aan de samenleving. Aan de ene kant heeft dit te maken met een gebrek aan financiën, aan de andere kant spelen schaamte en een vernauwde blik een rol. Hierdoor leidt het leven van een laag inkomen tot eenzaamheid, sociale uitsluiting en een kleiner netwerk. Om dit tegen te gaan willen we mensen met een laag inkomen stimuleren om naar behoefte en mogelijkheden mee te doen aan de samenleving. Voor de een betekent dit uitstroom naar betaald werk, voor de ander vrijwilligerswerk of lidmaatschap van een vereniging.

4.2 Uitgangspunten

Aan het minimabeleid Perspectief! ligt een aantal uitgangspunten ten grondslag. Deze uitgangspunten bepalen de wijze waarop de doelstellingen na worden gestreefd.

1. Werk is de beste preventie van én uitweg uit armoede

Armoede heeft vrijwel altijd een inkomenscomponent. Voor de mensen onder de pensioengerechtigde leeftijd betekent dit dat armoede het beste voorkomen kan worden door te werken. Bovendien wordt door werk ook het netwerk van mensen vergroot en sociale uitsluiting voorkomen. Perspectief! is er dan ook op gericht om mensen aan het werk te houden of te helpen.

2. Financiële problematiek integraal, in combinatie met samenhangende problematiek, aanpakken

Financiële problemen staan vrijwel nooit op zichzelf. Bovendien kan de stress die met financiële problematiek gepaard gaat leiden tot overige problemen. Onze dienstverlening dient er dan ook op gericht te zijn dat de problemen integraal aangepakt worden. Bij een eerste melding van financiële problemen vragen we breder uit wat er aan de hand is.

3. Laagdrempelig advies over en begeleiding bij het op orde houden of krijgen van financiën onafhankelijk van hoogte van inkomen

Armoede en financiële problematiek komt ook voor onder inwoners die een inkomen hebben dat hoger ligt dan de inkomensgrens van de regelingen voor mensen met een laag inkomen. Ook voor hen is het noodzakelijk dat ze geholpen kunnen worden met financiële vragen, al is het maar om erger te voorkomen.

Het rond moeten komen van een laag inkomen vergt discipline en inzicht in de eigen financiën. Mensen die een aanvraag doen voor de regelingen voor mensen met een laag inkomen worden dan ook gewezen op de mogelijkheden van budgetadvies.

4. Samenwerking met en tussen maatschappelijke organisaties is cruciaal

In de Lochemse samenleving zijn veel verschillende partijen actief op het gebied van armoede, lage inkomens en financiën. Dit is ontzettend waardevol. Deze partijen zijn vaak toegankelijker en laagdrempeliger dan de gemeente, staan midden in de samenleving en bieden op verschillende manieren hulp aan mensen met een laag inkomen.

Deze verscheidenheid aan organisaties kan, zeker in combinatie met de verschillende gemeentelijke regelingen, verwarrend zijn voor mensen met een laag inkomen. Daarom is het cruciaal dat de samenwerking tussen deze organisaties en de gemeente soepel verloopt en dat de lijnen kort zijn.

Hoofdstuk 5. Hoe gaan we dat doen?

In dit hoofdstuk laten we zien hoe de drie doelstellingen aan de hand van de uitgangspunten worden uitgewerkt.

5.1 Voorkomen dat mensen in armoede terechtkomen

Om deze doelstelling goed na te kunnen streven, is het nodig om de oorzaken van armoede te identificeren. Daarom beschrijven we de uitwerking van deze doelstelling aan de hand van de meest voorkomende oorzaken.

- **Inzetten op armoedebestrijding onder kinderen**

Een belangrijke oorzaak van armoede onder individuen is de intergenerationele overdracht ervan. Kinderen die opgroeien in armoede, hebben een grotere kans later zelf ook in armoede terecht te komen. Landelijk heeft dit eveneens extra aandacht. Er wordt jaarlijks 90 miljoen extra middelen beschikbaar gesteld voor armoedebestrijding onder kinderen. Hierbij wordt de suggestie meegegeven deze extra middelen, die bestemd zijn om kinderen mee te laten doen in de samenleving, in natura in te zetten. Aan de precieze besteding van deze middelen wordt momenteel gewerkt.

Door een integrale benadering van het gezin dat moet leven van een laag inkomen willen we de negatieve gevolgen van het opgroeien in armoede zoveel mogelijk beperken. Hier wordt in paragraaf 5.2 verder op ingegaan.

- **Aandacht voor life events**

Ingrijpende gebeurtenissen in het leven van mensen, kunnen verstrekende financiële consequenties hebben. Vooral na het overlijden van een partner of een scheiding kunnen mensen in de problemen komen en schulden opbouwen. Wij gaan daarom extra aandacht geven aan voorlichting bij deze gebeurtenissen. In Lochem bestaat een aanzienlijk deel van de mensen met een laag inkomen uit ouderen. Zij komen vaak in de problemen op het moment dat hun partner overlijdt, zeker als deze partner de administratie regelde. We zullen daarom, in samenwerking met maatschappelijke partners, extra aandacht hebben voor life events bij ouderen.

- **Vroegsignalering en ingrijpen bij uit de hand lopende financiën**

Schulden zijn niet altijd te voorkomen. Wanneer schulden ontstaan, is het belangrijk om er zo snel mogelijk bij te zijn. Via woningcorporaties, de collectieve zorgverzekering en energieleveranciers willen we proberen om mensen die betalingsachterstanden hebben proactief te benaderen. Bovendien onderzoeken we de mogelijkheid om mensen met beginnende schulden effectief te helpen.

- **Vindbaarheid en laagdrempeligheid van de regelingen voor mensen met een laag inkomen**

Het is lastig om rond te komen van een laag inkomen. Wanneer mensen in een dergelijke situatie terechtkomen, zijn er gemeentelijke regelingen om hen financiële ondersteuning te bieden bij bepaalde uitgaven. Hiermee wordt ook voorkomen dat mensen in schulden terechtkomen. We gaan de digitale vindbaarheid verbeteren. Daar is al een slag in gemaakt door de invoering van de Hulpwijzer Lochem. Ook via de eigen website van de gemeente Lochem dienen de regelingen nog beter vindbaar te zijn. Bovendien willen we middels een rekenmodule mensen eenvoudig en snel inzicht geven in welke regelingen ze voor in aanmerking komen. Ook de meer traditionele manieren van communiceren zullen we, met het oog op het aantal ouderen onder de inwoners met een laag inkomen, blijven gebruiken. We zullen bovendien gericht campagnes voeren om de regelingen onder de aandacht te brengen van verschillende aandachtsgroepen. Tot slot onderzoeken we de mogelijkheid om de

kwijtschelding van de lokale heffingen te koppelen aan de kwijtschelding van de waterschapsbelasting.

- **Mensen effectief en blijvend helpen naar werk**

Werk is de belangrijkste preventie én weg uit de armoede. Het aannemen van werk heeft echter consequenties mensen, bijvoorbeeld voor hun financiën en administratie. Om te voorkomen dat mensen als gevolg van uitstroom uit de bijstand in de problemen terecht komen, willen we onderzoeken wat er nodig is aan begeleiding bij uitstroom.

5.2 Beperken van de negatieve effecten van het leven met een laag inkomen

Voor een belangrijk gedeelte hangen de negatieve effecten van het leven met een laag inkomen samen met een gebrek aan geld. Om deze negatieve effecten te beperken hebben we regelingen voor mensen met een laag inkomen. Daarnaast gaat het over de wijze waarop samenwerking met maatschappelijke partners wordt vormgegeven, de wijze waarop budgetadvies beschikbaar is en hoe integrale hulpverlening tot stand komt.

- **Regelingen voor mensen met een laag inkomen**

De gemeente kan voor bepaalde kosten gerichte ondersteuning bieden aan inwoners met een laag inkomen. De afgelopen periode hebben we gebruikt om in kaart te brengen voor welke typen uitgaven we ondersteuning willen bieden en welke doelgroepen daarvoor in aanmerkingen zouden moeten komen. Hierbij kiezen we ervoor om uit te gaan van inkomensgrenzen en vermogensgrenzen en daarbij de laatste zoveel mogelijk gelijk te stellen aan de participatiewet.

Vanuit het uitgangspunt dat werken aantrekkelijk moet zijn, hanteren we voor de verschillende regelingen verschillende inkomensgrenzen. Op die manier verliest iemand die zijn of haar inkomen verhoogd door te gaan werken niet ineens het recht op alle regelingen.

Voor de volgende kosten willen we ondersteuning bieden:

- **Zorgkosten**

We vinden het wenselijk om extra aandacht te besteden aan zorgkosten. Mensen met een laag inkomen zijn eerder geneigd een goedkopere basisverzekering te nemen of hebben moeite met het betalen van het eigen risico. Ook de eigen bijdrage uit de Wmo kan voor deze groep extra problemen opleveren.

- **Meedoen in de samenleving**

Maatschappelijke activiteiten kosten vaak geld. Om mensen te stimuleren om zoveel mogelijk mee te doen aan de samenleving, bieden we mensen jaarlijks een tegemoetkoming om bijvoorbeeld het lidmaatschap van een sportclub of de kosten van een uitje (gedeeltelijk) van te betalen.

- **Kinderen moeten mee kunnen doen op school**

Schoolgaande kinderen brengen vaak extra kosten met zich mee. Het is belangrijk dat ze mee kunnen doen op school, maar ook dat ze er kunnen komen. Daar kunnen mensen met een laag inkomen jaarlijks een tegemoetkoming voor ontvangen.

- **Langdurig een laag inkomen**

Het langdurig moeten leven van een laag inkomen brengt, betekent dat voorraden op zijn en huishoudelijke apparaten aan vervanging nodig zijn. Daarom bieden we huishoudens die al drie jaar rond moeten komen van een laag inkomen een toeslag.

Deze kosten komen overeen met de al bestaande regelingen. De uitvraag onder gebruikers van de regelingen voor mensen met een laag inkomen wees uit dat gebruikers tevreden zijn met de verschillende regelingen. Bovendien is herkenbaarheid belangrijk; dat maakt dat mensen met een laag inkomen de gemeentelijke regelingen gemakkelijker weten te vinden.

De regelingen zullen dan ook niet ingrijpend worden aangepast. De inkomensgrens van de regeling voor indirecte schoolkosten en de computerregeling, wordt verhoogd naar 130% van het wettelijk sociaal minimum. Op die manier werken de regelingen zo min mogelijk mee aan een armoedeval en komen kinderen uit meer huishoudens in aanmerking voor deze regeling. Het gehele veld komt er als volgt uit te zien:

Regeling	Korte omschrijving		Inkomensgrens	Bedragen
Bijzondere bijstand	Bijstand voor noodzakelijke, extra kosten	Landelijk	Geen draagkracht tot 110%	
Individuele inkomenstoelage	Toeslag voor inwoners langdurig op een laag inkomen	Landelijk	105%	<i>Bedragen per jaar:</i> Alleenstaande: € 383,00 Alleenstaande ouder: € 484,00 Meerpersoons-huishouden: € 535,00.
Kwijtschelding	Kwijtschelding van gemeentelijke <i>belastingen</i>	Lokaal	100%	Afvalstoffen € 99,15. Rioolheffing: € 301,10.
Meedoenregeling	Bijdrage in de kosten van deelname aan sociaal-maatschappelijke activiteiten	Lokaal	120%	€125,- per persoon per jaar
Indirecte schoolkosten	Bijdrage voor schoolkosten die niet uit andere voorzieningen bekostigd worden	Lokaal	130%	Basisonderwijs € 75 1^e jaar voortgezet onderwijs € 350 Latere jaren € 150
Computerregeling	Bijdrage in kosten computer bij overstap naar voortgezet onderwijs	Lokaal	130%	Eenmalig €350,-
Collectieve ziektekostenverzekering	Collectieve ziektekostenverzekering met bijdrage in de premie door gemeente	Lokaal	130%	Afhankelijk van pakket gemeentelijke premiebijdrage van € 7,48 of € 39,67 per maand
Tegemoetkoming zorgkosten	Bijdrage in de zorgkosten voor inwoners die geen gebruik maken van de collectieve ziektekostenverzekering	Lokaal	130%	Maximaal €230,- per jaar bij volledig gebruikt Eigen Risico.

- **Budgetadvies**

Het Budgetadviescentrum wordt verder doorontwikkeld. Hier kunnen inwoners, ongeacht hun inkomen, terecht voor advies over hun budget en administratie. Ze kunnen hier bovendien laagdrempelige hulp krijgen. Het is belangrijk dat medewerkers van het Budgetadviescentrum (B€L) professionele achtervang hebben wanneer de problemen groter blijken dan het eerste budgetadvies. De mogelijkheden worden onderzocht en krijgen een plaats in het nieuwe Beleidsplan Schuldhulpverlening. B€L speelt een belangrijke rol in de preventie van schulden.

- **Integrale benadering**

Armoede is een complex verschijnsel en financiële problematiek hangt vaak samen met problemen op andere levensdomeinen. Wanneer iemand zich meldt met de vraag naar inkomensondersteuning, vragen we ook de andere levensdomeinen uit. De doorontwikkeling hiervan krijgt plaats in de doorontwikkeling van de toegang.

- **Samenwerking met maatschappelijke partners**

In Lochem zijn veel verschillende organisaties en instellingen actief in de armoedebestrijding. Belangrijke partners zijn het Jeugdsportfonds, Stichting Welzijn Lochem, de Voedselbank, Stichting Leergeld, Stichting Hulpverlening Lochemse Kerken, maar ook de verschillende woningcorporaties. Bovendien zijn er initiatieven als de kledingbank en Lonely Lochem. Het is belangrijk dat inwoners die zich bij één van deze partijen melden, ook de mogelijkheden die de andere partijen en in het bijzonder die van de gemeente bieden leren kennen. De gemeente neemt hierin het voortouw. Bovendien neemt de gemeente de regie in samenwerking op het gebied van versimpeling van formulieren.

5.3 Mensen met een laag inkomen doen naar behoefte en mogelijkheden mee aan de samenleving

We stimuleren mensen met een laag inkomen om naar behoefte en mogelijkheden mee te doen aan de samenleving en we nemen de financiële drempel hiervoor gedeeltelijk weg. Voor sommige mensen betekent dit dat we ze begeleiden naar werk, voor anderen dat ze uit de eenzaamheid geholpen worden.

- **De regelingen voor mensen met een laag inkomen werken zo min mogelijk belemmerend om te gaan werken**

De regelingen voor mensen met een laag inkomen hebben verschillende inkomensgrenzen. Daardoor wordt de armoedeval, dat mensen door een bruto inkomensstijging netto niet meer overhouden, zo veel mogelijk beperkt.

- **Pilot**

We voeren een pilot uit om mensen vanuit de bijstand aan het werk te helpen. In eerste instantie focussen we hierbij op ouders met kinderen. Daarmee slaan we een dubbele slag. De beste manier om armoede onder kinderen te bestrijden is door de ouders aan het werk te helpen.

- **Meedoenregeling**

Via de meedoenregeling nemen we een gedeelte van de financiële barrière om deel te nemen aan maatschappelijke activiteiten weg. Ouderen maken op dit moment relatief weinig gebruik van de meedoenregeling. Daarom zal er extra aandacht besteed worden aan de communicatie over de meedoenregeling richting ouderen.

- **Samenwerking met maatschappelijke partners**

Verschiedende maatschappelijke organisaties kennen initiatieven om eenzaamheid onder ouderen te voorkomen. Deze initiatieven nemen we mee in de extra communicatie over de meedoenregeling.

- **Uitbreiden kindregelingen**

De middelen die door het ministerie extra beschikbaar gesteld zijn voor het bestrijden van armoede onder kinderen zullen ingezet worden om kinderen mee te kunnen laten doen. Hierbij is onder andere aandacht voor sport en cultuur. Bovendien is er aandacht voor het overzichtelijk houden van de mogelijkheden die er zijn voor kinderen in huishoudens met een laag inkomen en voor de keuzevrijheid van ouders en kinderen.

Hoofdstuk 6. Financieel kader

In dit hoofdstuk worden de financiële consequenties van minimabeleid Perspectief! besproken. Er wordt ingegaan op de kosten van de regelingen voor mensen met een laag inkomen en de verdeling van de Klijsma-middelen.

6.1 Regelingen voor mensen met een laag inkomen

In 2016 waren de totale kosten van het minimabeleid ongeveer 1,4 miljoen. In onderstaande tabel is te zien hoe deze kosten waren verdeeld.

Regeling	Kosten 2016
Bijzondere bijstand	€ 818.000
Individuele Inkomens toeslag	€ 99.000
Indirecte schoolkosten	€ 20.000
Computerregeling	€ 6.000
Meedoenregeling	€ 103.000
Collectieve zorgverzekering	€ 54.000
Tegemoetkoming zorgkosten	€ 72.000
Jeugdsportfonds	€ 5.000
Kwijtschelding lokale heffingen	€ 226.000
Totaal	€ 1.403.000

De regelingen voor mensen met een laag inkomen zijn open-einde regelingen. Het is van tevoren daardoor niet exact te voorspellen hoe deze kosten zich zullen ontwikkelen. Een inschatting maken is wel mogelijk.

Deze inschatting maken we op basis van de kosten in 2016. De grootte van de doelgroep heeft invloed op de totale kosten. Een stijgende doelgroep leidt tot stijgende kosten. Hoe goed mensen uit de doelgroep deze regelingen weten te vinden, heeft eveneens invloed op de kosten.

We zetten extra in op communicatie over en het laagdrempelig maken van de toegang tot de regelingen voor mensen met een laag inkomen. Van de bijzondere bijstand, de meedoenregeling, de collectieve zorgverzekering en tegemoetkoming zorgkosten en de indirecte schoolkosten is aannemelijk dat het bereik nog verhoogd kan worden. Bovendien breiden we de doelgroep voor de indirecte schoolkosten en de computerregeling uit door de inkomensgrens te verhogen. In de tabel hieronder is te zien hoe we het maximale toekomstige bereik inschatten en hoe de toename in kosten eruit ziet wanneer dit bereikpercentage wordt bereikt. De onderliggende berekening gaat er vanuit dat de kosten voor elk bereikprocent gelijk zijn. In deze tabel is ook de ophoging van de inkomensgrens voor de indirecte schoolkosten en computerregeling meegenomen.

Regeling	Huidig bereik	Toekomstig bereik	Toename kosten
Bijzondere bijstand	30%	33%	+ € 80.000
Individuele Inkomens toeslag	84%	85%	-
Indirecte schoolkosten	48%	70%	+ € 10.000
Computerregeling	Niet te berekenen		+ € 5.000
Meedoenregeling	44%	60%	+ € 20.000
Collectieve zorgverzekering & tegemoetkoming zorgkosten	40%	45%	+€ 15.000
Kwijtschelding lokale heffingen	79%	80%	-
Totaal			+130.000

6.2 Extra middelen voor mensen met een laag inkomen

Door staatssecretaris Klijnsma zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor armoedebestrijding onder kinderen. Deze middelen spreken we aan. De precieze invulling ervan wordt momenteel in samenwerking met maatschappelijke partners bepaald en later gecommuniceerd.